

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

**Циклова комісія економіки, соціально-гуманітарних та
фундаментальних дисциплін**

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

**з навчальної дисципліни «Історія України та української культури»
обов'язкових компонент
освітньо-професійного програми першого(бакалаврського) рівня вищої
освіти**

272Авіаційний транспорт

Технології робіт та технологічне обладнання аеропортів

Кременчук 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 22.02.2024 №2

СХВАЛЕНО

Методичною радою Кремен-
чуцького льотного коледжу
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 17.01.2024 №6

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.02.2024 №2

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки, соціально-гуманітарних та фундаментальних дисциплін, протокол від 05.01.2024 №14

Розробник: викладач циклової комісії економіки, соціально-гуманітарних та фундаментальних дисциплін, викладач-методист, доктор філософії Кірюхіна М.В.

Рецензенти:

1. Викладач Кременчуцького національного університету ім. М.Остроградського, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології, педагогіки та філософії Сошенко С.М.
2. Викладач циклової комісії економіки, соціально-гуманітарних та фундаментальних дисциплін Кременчуцького льотного коледжу ХНУВС, кандидат педагогічних наук, викладач вищої категорії, викладач-методист Носач І.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		лекції	Практичне заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Семестр № 3							
Тема № 1. Стародавня і середньовічна історія та культура України. Тема № 2. Історико-культурний розвиток українських земель у козацько-гетьманську добу (XVI – XVIII ст.).	15	2				13	залік
Тема № 3. Українське національно-культурне відродження: витоки, сутність, наслідки (XIX – поч. XX ст.). Тема № 4. Українська державність та культура у добу Новітнього часу (1917 – 1991).	14	2				12	
Тема № 5. Особливості історико-культурного розвитку незалежної України (1991 - 2019).	16	2		2		12	
Всього годин за семестр № 3:	45	6		2		37	

2. Методичні вказівки до практичних занять

Тема № 5. Особливості історико-культурного розвитку незалежної України (1991 - 2019).

Практичне заняття № 5: Держава Україна на сучасному етапі: здобутки, проблеми, перспективи.

Навчальна мета заняття: Розібрати проблеми, здобутки та перспективи національно-культурного розвитку України на сучасному етапі. Ознайомитись з основними досягненнями української культури новітнього часу.

Кількість годин 2 год.

Місце проведення – дистанційно

Література:

1. Багацький В.В. Історія України: Підручник - Київ: Алерга. 2010.
2. Бойко А.Д. Історія України: Підручник — Київ: Академія. 2008.
3. Гісем О.В. Історія України: Підручник — Харків: Ранок. 2010.
4. Греченко В.А., Кушнерук В.А., Режко В.А., Чорний І.В. Історія світової та української культури. – К., 2002. – С.458-462.
5. Греченко В.А., Чорний І.В. Історія світової та української культури: Довідник – К., 2009. – С.403-408.
6. Греченко В.А., Історія України: Модульний курс. – Х., 2009.
7. Литвин В.М. Історія України: Підручник. – К: «Знання». 2006.
8. Нартов В.В. Історія України з давніх давен до сьогодення. - Харків: Книжковий клуб. 2006.
9. Рибалка І.К. Історія України: Підручник. – Х: «Основа». 2005.
10. Д.Антонович. Українська культура. К.Либідь, 2003.
11. Л.Є.Лещинський. Українська та зарубіжна культура. К. МОН., 2005.
12. С.О.Черепанов Українська культура. Л. «Світ», 2004.

Навчальні питання:

1. Проголошення державної незалежності республіки. Перші кроки державотворення (1991 – 1996 рр.).
2. Політичний розвиток України на сучасному етапі.
3. Соціально-економічний розвиток України – досягнення та проблеми.
4. Міжнародне становище та зовнішня політика України.
5. Український культурний простір в умовах незалежності.

Методичне та матеріально-технічне забезпечення заняття : підручники, конспект лекцій, ноутбук, інтерактивна дошка.

План проведення заняття:

Розглядаючи 1-е питання плану семінарського заняття, слід проаналізувати суспільно-політичну та економічну ситуацію, яка склалась в СРСР в кінці 80-х – на початку 90-х рр., чітко визначити чинники, що прискорили серпневі події 1991 року, показати їх наслідки. У зв'язку з цим необхідно пригадати хід події в Україні після спроби державного перевороту в Москві та дати їм оцінку. Здобувачі освіти повинні розібратись в особливостях політичного розвитку молодшої держави Україна. Для цього необхідно охарактеризувати основні етапи становлення політичної системи республіки, всебічно розкрити складнощі та труднощі цього процесу.

Готуючись до 2-го питання семінару, необхідно показати, як на основі нової Конституції України розвиваються сучасні політичні процеси. При цьому слід розкрити суть «помаранчевої революції» та причини кризи режи-

му В. Януковича, що привела до подій «Євромайдану». Знати програми основних політичних партій та діяльність уряду республіки на нинішньому етапі її розвитку.

Висвітлюючи 3-є питання плану, здобувачі освіти перш за все мають розібратися в причинах економічної кризи в Україні та показати її наслідки. Також необхідно розкрити основні принципи економічної політики урядів України за останні десять років, в т.ч. здійснення приватизації, становлення приватної власності у різних формах функціонування, соціальні аспекти розвитку республіки.

Розкриваючи 4-є питання плану, здобувачі освіти повинні мати на увазі, що зовнішня політика України (формування її пріоритетів) багато в чому нерозривно пов'язане з політичним та соціально-економічним становищем, яке склалось в Україні. Сьогодні саме тому зовнішню політику України досить умовно можна поділити за напрямком дій: у СНД, насамперед з Росією, та з країнами ЄС і НАТО. Здобувачі освіти мають проаналізувати та показати досягнення, проблеми та труднощі міжнародної політики України, дати їй об'єктивну оцінку. Завершуючи роботу над темою, необхідно підбити підсумки, зробити відповідні висновки.

При розгляді 5-го питання слід зупинитися на сучасному стані української культури. Які зміни відбулися в цій сфері протягом останньої чверті століття. Постмодернізм як переосмислення всієї традиційної культури. Охарактеризуйте сучасний стан культури в Україні. Які актуальні проблеми стоять перед українською культурою: надмірний «патерналізм» держави; відхід держави від регулювання культурних процесів. У чому криються причини сьогоденішнього падіння культури серед пересічних громадян України? Чому все частіше проявляється недовір'я у самих українців до своїх національних пріоритетів? Визначте подальші перспективи розвитку української культури.

Теми рефератів:

1. Структурні зміни в політичній системі України після проголошення незалежності республіки.
2. Характер, особливості, проблеми політичних відносин України з країнами СНД.
3. Основні політичні партії в Україні на сучасному етапі.
4. Кравчук Л.М. – перший президент незалежної держави Україна.
5. Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція».
6. Прийняття Конституції України та її історичне значення.
7. Криза режиму В. Януковича. «Євромайдан».
8. Україна на шляху євроінтеграції.
9. Становлення і розвиток органів внутрішніх справ України.
10. Проблеми та досягнення української культури доби незалежності.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Багацький В.В. Історія України: Підручник - Київ: Алерга. 2010.
2. Бойко А.Д. Історія України: Підручник — Київ: Академія. 2008.
3. Гісем О.В. Історія України: Підручник — Харків:Ранок. 2010.
4. Греченко В.А., Кушнерук В.А., Режко В.А., Чорний І.В. Історія світової та української культури. — К., 2002. — С.458-462.
5. Греченко В.А., Чорний І.В. Історія світової та української культури: Довідник — К., 2009. — С.403-408.
6. Греченко В.А., Історія України: Модульний курс. — Х., 2009.
7. Литвин В.М. Історія України: Підручник. — К: «Знання». 2006.
8. Нартов В.В. Історія України з давніх давен до сьогодення. - Харків: Книжковий клуб. 2006.
9. Рибалка І.К. Історія України: Підручник. — Х: «Основа». 2005.
10. Д.Антонович. Українська культура. К.Либідь, 2003.
11. Л.Є.Лещинський. Українська та зарубіжна культура. К. МОН., 2005.
12. С.О.Черепанов Українська культура. Л. «Світ», 2004.
13. Гриценко Т.Б. Культурологія. Посібник. Видавництво Центр учбової літератури. 2021 р.
14. Сабадаш Ю.С., Нікольченко Ю.М., Дабло Л.Г. Курс лекцій. Видавництво: Ліра-К. 2021р.
- 15.Вербицька П. В., Хома І.Я. Історія української культури: європейський контекст. Видавництво Львівська політехніка. 2015р.

Допоміжна

14. Грушевський М. Історія України: Підручник. — К: «Варта». 2003.
15. Ліщинський Л.Е. Історія України та її державності. — К: «Каравела». 2006.
16. Світлична В.В. Історія України: Підручник. — К: «Каравела». 2006.
17. Сливка Історія України: Підручник. — Л: «Світ». 2003.
18. С.Абрамович. Світова та українська культура. Л. «Світ», 2004 р.
19. В.Бокань, Л.Польовий. Історія української культури. Навчальний посібник. К. МАУП, 2001.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://historians.in.ua/>
2. <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. <http://litopys.org.ua/>